

Trivsel och trygghet i Östberga

Insamlade perspektiv från intervjuer

Perspektivrapport juni 2016

The Capital of Scandinavia

Speglar detta dokument dina perspektiv på trivsel och trygghet i Östberga?

- Känner du igen dig?

- Nu har vi haft tillfälle att lyssna in många olika perspektiv. Du får detta mail för att du var en av dem som vi lyssnade på. Nu skulle vi vilja fråga dig: Känner du igen dig?
- Notera att du behöver inte vara överens om allt som står där, det kan ju vara någon annans perspektiv på frågan. Det viktiga är att du känner igen de delar som du samtalat om.
- Om du tycker att vi har missat något viktigt som du sa hör av dig till oss på dittostberga@stockholm.se senast den 15 augusti.
- Under intervjuerna har flera konkreta förslag på vad som kan göras kommit fram. Alla dessa förslag kommer att tas med till höstens arbete och finns ej med i denna rapport.

Perspektiv på trivsel och trygghet i Östberga

- Detta dokument sammanställer de perspektiv som framkommit i 43 intervjuer kring vad som skapar *”Trivsel och trygghet i Östberga”*.
- Intervjuerna har genomförts under april-maj 2016 med dig som bor eller arbetar i Östberga samt dig som är politiker eller tjänsteman och arbetar med frågor som rör stadsdelen.
- Totalt har 105 personer deltagit i intervjuerna, 63 personer som boende och 42 personer som personal, tjänsteman eller politiker. Vi har pratat med 38 män och 67 kvinnor, varav sju har varit tjejer/unga kvinnor och sex killar/unga män. Intervjuerna har genomförts på svenska och någon enstaka intervju på engelska.
- Det som framkommit utgör underlag för bildande av arbetsgrupp för att tillsammans, boende och kommunen, arbeta vidare med trivsel och trygghet i Östberga under hösten 2016.
- Observera att inget av det som finns i denna rapport är att betrakta som den enda sanningen utan är underlag för de fortsatta samtalen i arbetsgrupper under hösten 2016.

Vad är ett perspektiv?

Perspektiv, i dialogsammanhang, betecknar en människas eller en grupp av människors ståndpunkt i förhållande till en fråga eller ett problem.

Källa: Bernard LeRoux, S2020 Göteborgs Stad

Vad handlar detta om?

På kort sikt:

Att vi ska bli fler som tillsammans arbetar med trygghetssituationen i Östberga, både boende, kommunen och eventuella andra aktörer.

På lång sikt:

Öka förutsättningarna för boende i Östberga att vara med och skapa egenmakt i sitt eget område.

Ökad trygghet

Ökad tillit till kommunen

14 tema

- Bilbränder
- Gänget
- Brottslighet och otrygghet
- Föräldrarnas ansvar
- Skolan
- Östberga Community Center
- Vi-känsla och samhörighet
- Avsaknad av vi-känsla och samhörighet
- Behov av vardagliga möten
- Behov av service, handel, kollektivtrafik och arbetsplatser
- Isolering; fysisk och mental uppdelning
- Folktomt och ödsligt
- Yttre miljö
- Ansvarsfrågan – är det någon som bryr sig?

Bilbränder

- Jag flyttade hit för att det är så fint. Det är bilbränderna som förstör och skapar oro, men det är bara det! En handfull ungar som gör detta, men de ska inte få oss att lämna området, även om jag efter en natt då man hört en bil brinna så känner man ibland ”vi flyttar”.
- Flera som flyttar på grund av bilbränderna som skapar otryggheten.
- Det är det obehagliga med bilbränder, att man inte vet vilka det är. Polisen vet vilka det är men de lyckas inte ta dem.
- Nu händer inget med de som gör detta.
- Känner mig kränkt å barnens vägnar. Barnen möter utbrända bilar på mornarna.
- Bilbränderna är en reaktion på polisens närvaro.
- Man har pratat om utökning av nattvandring, men det är omöjligt, det är hela natten som i så fall behöver täckas, ett stort område, men jag tror inte på det.
- Kanske kameraövervakning för att få bort dem.

Inga inbrott, inga knivbråk, inga överfall, det som är, är bilbränder. Detta är fruktansvärt obehagligt.

Gänget

- Kriminaliteten behöver tas om hand. Detta är det enda problemet!!! För 4 år sedan var det mycket lugnare, det startade för ungefär 2 år sedan, kriget mellan två gäng.
- De få som vill lämna den här strukturen, är en "skymf" mot de som är kvar, de drar ner varandra om någon försöker lämna
- De unga vuxna/gänget, varje individ i sig är trevlig och snäll. De är våra gamla elever, men i gäng skapar de otrygghet.
- Affärsägarna är rädda, ungdomarna kan gå in och plocka vad de vill i hyllorna.
- Ungdomar från Östberga åker till andra ställen för att slippa de kriminella.
- De kriminella står utanför fritidsgården. Det är där bussen stannar. Alla måste förhålla sig till dem.
- Vid möten så är de kriminella med, de har också ett engagemang. Hur blir det när de är med på mötena?
- Sjukt område, ett medberoende, man interagerar med de som är kriminella. Svårt att hämta tillbaka den marken. Få bort 10-12 unga vuxna som är roten till medberoendet.

Det finns en rädsla. Några har blivit vittne till händelser och sedan blivit hotade och då tystnat.

Brottslighet och otrygghet

- Sen är det knarklangarna, som driver omkring i dyra bilar och flörtar med de yngre och rekryterar dem.
- Polisens omorganisation försvårar. Förr fanns särskilda grupper som arbetade riktat och kontaktskapande mot Östberga. Då fanns en personlig kontakt med polisen. Finns ingen polis man kan ringa särskilt. Finns ingen mottagare för den värdefulla information som finns. Det blir väldigt ensamt.
- Man hör aldrig om oprovocerat våld eller kriminalitet i området.
- Ungdomarna säger att Östberga är ett bra område men det skulle vara tryggare.
- Fungerande rättsapparat - det måste hända något när det sker en anmälan.
- Polisen i Globen kan inte vända Östberga utan det behövs mer resurser.
- Gör något åt trafiksituationen! Den skapar otrygghet och drar ner trivseln. Bilbränder, moppekörning, folk parkerar hur som helst, sätt upp farthinder för att få ner nöjesåkningen.
- Mycket negativ fokus på Östberga. Östberga har förhållandevis små problem om man jämför med andra områden.
- Polisens närvaro är inte bra här, de skapar bara oro och det blir uppror sen.
- Polisen måste vara närvarande för att skapa trygghet. Om inte tryggheten finns lämnar medelklassen området vissa tider och det blir ingen integration. Detta drabbar en viss social grupp negativt.
- Man vill inte jobba i Östberga.
- Det är tryggt att röra sig alla tider på dygnet, vi är inte rädd för överfall, att gå hem från bussen en sen kväll.

Polisen måste vara närvarande för att skapa trygghet.

Det behövs inte mer bevakning, polis eller lag och ordning.

Föräldrarnas ansvar

- Hopplöshet hos föräldrarna till ungdomarna här, de orkar inte ta tag i sina ungdomar.
- Civilkuraget hos alla som bor. Föräldraansvaret - se till att de yngre barnen inte är ute så sent, sätt gränser.
- Jobba med föräldrarna till de barn som betar sig illa. Förut gick någon hem till dem och pratade med dem!
- Det är ungdomarna som måste fångas upp, jobba med hela deras familjer, få med föräldrarna!!

Att föräldrar bryr sig om sina barn till de flyttar hemifrån. Det spelar ingen roll vilken status man har. Föräldraansvaret är det högsta.

Skolan

- Skolan är jättebra och skapar trivsel och trygghet.
- Det får inte vara att föräldrar flyttar sina barn från skolan för att barnen känner sig otrygga där. Men det är skolan som har mest skadegörelse och inbrott. Det är inte bra att barnen kommer till en skola med krossade fönster.
- Skolan och skolgården få ta allt "ansvar" och är uppehålle för ungdomarna för att ha något att göra. Skolan måste få vara bara skola också!
- Skolan mitt i byn är viktig. Att den får vara kvar och växa.
- Man sätter inte sina barn i Östbergaskolan, det är som ett kvitto på att föräldrarna inte upplever att skolan är bra.
- Enklare om vi fältare kunde samverka med skolan. Vi arbetar med högstadieskolor och barnen i Östberga går på många olika skolor.
- Strukturella hinder, dvs låg attraktivitet i området. Hela staden perspektivet behövs. Det går inte att lösa Östberga bara utifrån Östberga. Det fria valet skapar segregation.

Skolan måste få vara en fredad plats!

Östberga Community Center, ÖCC

- Det finns ingen tydlig verksamhet för vad ÖCC ska göra.
- Folk känner sig ovälkomna på ÖCC.
- Ha inte ÖCC och fritidslokalen bredvid varandra. Det blir för nära mellan de unga och de äldre.
- ÖCC -mer öppettider gärna dagtid, större lokal och mer aktiviteter. Mycket invandrare, främst kvinnor, som behöver mötesplatser. Olika aktiviteter riktat mot invandrare/kvinnor.
- Behövs ÖCC?
- Marknadsföring av ÖCC till alla hushåll i Östberga

ÖCC måste kunna erbjuda mer, har för få saker att locka medborgarna hit.

Vi-känsla och samhörighet

- Det är klart att det har blivit annorlunda sen det blev bostadsrätter då det blev en annan målgrupp som bor här, till skillnad från då det var hyresrätter. Man känner större ansvar för sitt område, detta kommer långsamt förändras till det positiva.
- Bostadsrättsföreningarna ordnar redan idag vissa gemensamma aktiviteter.
- Stärka det som funkar. Parklekens verksamhet skapar samhörighet. Dra nytta av positiva krafter på platsen, i personer.
- Man känner varandra och man möts i Stamparken.
- Stor gemenskap. Alla känner alla, man stannar kvar, man hälsar, det finns en värme.
- Man känner varandra om man har ett gemensamt intresse som barn, hund eller arbete.

Det är en bra blandning av folk här och olika kulturer.

Avsaknad av vi-känsla och samhörighet

- När Östberga såldes ut, den positiva vi-känslan försvann lite, man började bara bry sig om sin egen gård. Föreningslokalerna försvann och blev lägenheter. Förr fanns det många föreningar i dessa lokaler.
- De boende måste engagera sig själva i området.
- Östberga är ett segregerat område där det finns kulturkrockar.
- Det finns en osynlig social mur mellan Stamgatan och Höjden.
- Inget existerande föreningsliv i Östberga.
- Det borde vara enkelt att göra så att Östberga samlas, det är ett tydligt avgränsat område.
- Saknas engagemang för positiva händelser på Östbergahöjden. Stort engagemang när något negativt händer.
- Alla som bor här kan vara med. Jobba upp ett förtroende för varandra. De som bor här måste träffas runt roliga aktiviteter och fokusera på det positiva.
- Många är oroliga men vill ändå vara med. Skapa delaktighet. Vi är samhället.

Bygga på gemenskapen som finns i Östberga, men ändra den till en positiv gemenskap.

Behov av vardagliga möten

- Finns ingen samlingslokal för föreningsverksamhet. Bara bostäder, grått centrum med endast en affär som inte fungerar.
- Naturliga träffpunkter, exempelvis som minigolfbanan. Synd att den har fått förfalla.
- Fler mötesplatser där tonåringar och vuxna möts på samma ställe. Göra något åt torget så det känns trevligt och inbjudande.
- Saknas platser för idrottsaktiviteter, förutom skolgården. Saknas spontanidrottsytor.
- Bygg utegym så att även äldre ungdomar och vuxna har något i Stamparken att göra.
- Krävs en satsning på hela infrastrukturen.
- Man åker härifrån för att göra saker.
- Förskolorna skulle kunna skapa mer gemensamma aktiviteter, där föräldrarna bjuds in. Drop-in fika, kulturfester, plantera blommor och andra växter, göra småreparationer tillsammans med föräldrarna för att skapa en mer stimulerande miljö för barnen.
- En mötesplats eller aktivitet i Östberga för vuxna exempelvis en kvarterskrog.

Ta bort vissa murar så att man ser mer. Alla saker som engagerar fler i området så att man korsar varandras vägar. Loppis mm som ordnas av oss själva. Få fler att engagera sig. Utegyomet i Liseberg mycket bra, blandade besökare.

Behov av service, handel, kollektivtrafik och arbetsplatser

- Butiker och kafé skulle kunna skapa trivsel i området. Fanns tidigare bibliotek, men det stängdes tyvärr. Vore bra att ha bibliotek, medborgarkontor och närpolis. Tidigare fanns Vår teater och en aktiv fotbollsklubb.
- Torget behöver göras om så det blir trevligare.
- Det finns inte mycket här, vi måste alltid åka härifrån om vi ska komma åt fritidsaktiviteter och sånt.
- Kommunikationer, tvärbanan måste dras hit!
- Busstrafiken är katastrof. Problem för min son som ska till skolan i Årsta, kommer ofta försent.
- Det är få företag och arbetsplatser här. Tjänstemän kan också sitta här uppe och jobba, det behövs folk som äter lunch här, rör sig här. Inte bara "besöker" Östberga.
- Hade jag haft lite pengar att investera skulle jag köpa en lägenhet här, tror att den går bra med vinst om 10-15 år, det är på gång här!
- Finns ingen anledning att gå till torget på Höjden. Jag går hellre till Gamla Östberga. Fikar eller gå till Stamparken. Större utbud av handel och service.

Inte blivit någon ändring, finns ingen mer service eller handel än det fanns på 70-talet.

Isolering, fysisk uppdelning

- Isolerat område. Fler bussturer. Det går inga bussar på lördagskvällar till Gullmarsplan. Isoleringen skapar en negativ vi-känsla, utanförskap, mest bland ungdomar.
- Avståndet till Årstaberget och pendeltåget är inte så långt, men du måste gå igenom partihandelsområdet och där vill ingen gå, inte ens på dagtid. Så det gör att avstånden blir större än de egentligen är.
- En del säger att det är en isolerad ö här, men det håller jag inte med om är något negativt. Det är lugnt därav.
- Det är viktigt att det inte byggs mer barriärer nu när Årstafältet byggs ut.
- Det är ett isolerat område, det finns ingen anledning att besöka området om du inte har ett specifikt ärende. Gäller både Gamla och Höjden. Inga spontana genomfartsresor.
- Viktigt att bygga ihop med omkringliggande områden.
- Vårdcentralen i Liseberg är exempelvis jättesvårt att nå med buss. Posten ligger på Konsum på Stamgatan. Detta gör det svårt för äldre.
- Finns ändå närhet till vårdcentral och buss till andra stadsdelar så förutsättningar finns.
- Det är bra kommunikationer, det finns bussar till Liljeholmen, Gullmarsplan, Älvsjö.

Dåliga kommunikationer! Vi vill ha bättre kommunikationer.

Isolering, mental uppdelning

- Vi har missat Östberga, troligen för att de inte protesterat, hört av sig. Det är säkert flera som bor där som inte vet att de kan protestera, överklaga. De vill synas och höras, de känner sig uppgivna och bortglömda.
- För att inget har gjorts på 20 år, man har glömt bort Östberga. Erkänn att man gjort fel så kanske förtroendet ökar lite.
- Byt namn på Östberga. Östberga förknippas med något dåligt. Vi på Stamgatan vill inte höra ihop med Höjden.
- Isolerad värld här – barnen, ungdomarna och de unga vuxna skulle behöva lämna Östberga för att se annat, det är en orsak att det har blivit såhär.
- Ungdomarna säger att det är polisen och samhällets fel.
- Det behövs uppsökande verksamhet för de som inte rör sig i området. Det finns många som mår dåligt bakom alla dessa lägenhetsdörrar här. De har behov, det måste man ta reda på vilka behov de har. Stöd till boende, även på andra språk. Språk är ett hinder här.
- Viktigt att stadens närvaro i Östberga fortsätter, likt Samverkan Östberga.
- Man åker dit för att sova och därifrån för att arbeta.
- Ny terminologi behövs. Vad händer om vi istället säger vi bygger ut Östberga med 6 000 bostäder på Årstafältet?

Det är väldigt uppdelat och segregerat. I parken träffar man andra men inte annars.

Folktomt och ödsligt

- Se till att vuxna går ut. Ta över torget vid Tempo, för där har ungdomarna tagit över. Av boende, föreningar som kan sälja något eller göra något. Flytta upp parkleken till torget, ha aktiviteter eller grillen där.
- Samlingslokaler måste komma till. Gärna någonstans i centrum. Föreningslokaler och samlingslokaler. Skapar närdemokrati samt liv och rörelse i centrum. Det stör ut ungdomarna som stör.
- Otryggheten förstärks av ödsligheten som kommer av byggnationen och den fysiska miljön. Det upplevs som tryggare på exempelvis Kungsholmen trots att det är mycket otryggare där egentligen.
- Kommunikationerna är ett stort problem, främst kvällstid, då är det bristfällig kollektivtrafik. Skolans personal tycker det är obehagligt att stå och vänta på bussen, pga av otrygghet.
- Viktigt att skapa målpunkter i Östberga så att befolkningen på Årstafältet får incitament att röra sig i Östberga.
- Något vi kan göra är tillåta att lokalerna kan användas på kvällstid, exempelvis skolan, förskolan, det kanske är ett sätt vi kan underlätta på för att det ska bli mer liv och rörelse.

Det rör sig inga i gatumiljön, det finns inget syfte att röra sig i området, inga vuxna ute på kvällstid. Endast unga vuxna vid centrum, övriga delar är det tomt på gatorna. Känns som en spökstad.

Yttre miljö

- Mix av bostadsrätter, hyresrätter, låga hus och höga hus. Vi tror att problemen sakta kommer byggas bort här...
- Fixa till Ädelstenens ödetomt. Det är en negativ påminnelse för alla boende, främst barn som har anknytning till verksamheten.
- Miljön det är tyst. Allt som behövs finns här, det är nära till skola och förskola.
- Det har under 25 år satsat en hel del. Det finns inte mer roliga saker på andra orter.
- Finns för lite saker för ungdomar att göra.
- Backen skapar trivsel och trygghet.
- Stamparken är fantastisk.
- Bra lekplatser som är skyddade från trafik.
- Det är billigt, det är grönt, små skogspartier, närhet till Årstafältet.
- Områdets byggnation i miljonprogramsanda fungerar inte idag. Det är otryggt, nivåskillnader, tunnlar, baksidor.

Det är mycket gångvägar och få bilvägar här, det är tryggt för barnen.

Ansvarsfrågan - är det någon som bryr sig?

- Det känns som att det är vi boende som måste göra allt.
- Detta får inte bara bli ett projekt som läggs ner. Det har varit för mycket sådant i Östberga. Inte heller lova för mycket. Informera hela tiden så att de känner att något händer.
- Det som ska göras är något som är på riktigt, allvarsam, att kommun visar att de menar allvar, något som ger hopp.
- Samverkan mellan så många som möjligt i området, samla alla krafter som finns.
- Därför svårt att SL inte deltar. Annan uppdragsgivare och annat uppdrag. Andra pengar.
- SL behöver vara med inom ramen för Samverkan Östberga. De som jobbar mer kortsiktigt, ex busslinjer. Det behövs både korta och långa perspektiv när det gäller kollektivtrafiken. Bättre samarbete behövs mellan Stockholms stad och SL.

Tidigare icke-leveranser från det offentliga. Det finns många tidigare förhoppningar om åtgärder som inte har genomförts. Projektet är bra och avgörande för framgången i Östberga. Vi får inte misslyckas "igen" för att hålla kvar en trovärdighet för offentliga aktörer.

Fortsättning Ansvarsfrågan - är det någon som bryr sig?

- Det måste få kosta när man genomför åtgärder i ett område som Östberga. Budgetaspekten. Man ger uppdrag om åtgärder men åtföljs inte av budgetmedel.
- Som politiker, vi skulle kunna vara där, att vi har möten där är nog positivt.
- Bättre informationskanaler som når medborgarna, brev i brevlådor, information på flera språk, digital informationstavla med samhällsinformation/kommuninformation.
- Vi saknar information från polis och kommun om vad som görs i Östberga. Vi tror att inget görs åt problemen, att polis och kommun inte bryr sig.
- Det finns bra samarbeten med andra aktörer som ger bra genomslag. Och mycket potential bland boende.
- Bra att reda ut ansvarsområden mellan staden och bostadsrättsföreningarna. Förståelse och svar skapas genom att man möts och samtalar. Det har skapats konsensus på så sätt, genom det pågående samarbetet.

Nu får kommunen bestämma sig, göra något. Ge oss ett förslag att ta ställning till istället för att vi hela tiden ska spåna fritt... Vi blir stärkta av att om det ändå finns en stark part som håller ihop det!!